

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันแนวโน้มของวิถีชีวิตไทยที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือประเทศและสังคมค่อยๆ เปลี่ยนจากสังคมเกษตรเป็นสังคมอุตสาหกรรมจากการผลิตที่ร่วมกันทำ มาเป็นการผลิตที่เจ้าของทุนเจ้าของกิจการแยกต่างหากออกจากเจ้าของแรงงาน โดยที่เจ้าของทุนและเจ้าของกิจการ ได้ดอกเบี้ยและกำไรเป็นผลตอบแทนแยกต่างหากออกจากเจ้าของแรงงาน

การเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ด้านการผลิตเช่นนี้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมตามมาด้วย ปัจจุบันครอบครัวในสังคมไทยมีแนวโน้มที่จะไม่อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่อีกต่อไป แต่จะแยกออกมาเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีแต่พ่อแม่และลูก โดยสัดส่วนขนาดของครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4.4 คนในปี 2533 ลดลงเป็น 3.9 คนในปี 2543¹ ซึ่งทำให้รูปแบบการใช้ชีวิตหลังเกษียมนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นครอบครัวใหญ่มีลูกหลานเลี้ยงดู แต่ปัจจุบันแยกมาอยู่กันเป็นครอบครัวเดี่ยวแล้วจึงจำเป็นต้องออมเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อใช้จ่ายใช้สอยยามเกษียณ และจากการสำรวจของสำนักงานสถิติสังคมแห่งชาติพบว่าประเทศไทยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และเป็นการเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่รวดเร็วกว่าร้อยละ 5.7 ในปี 2527 เป็นร้อยละ 9.6 ในปี 2546 และคาดว่าจะเพิ่มเป็นร้อยละ 14.7 ในปี 2562²

ในด้านของข้อมูลการดำรงชีวิตของประชากรพบว่าปัจจุบันประชาชนมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสูงขึ้นและมีการใช้จ่ายเพื่อสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น มีการใช้บัตรเครดิตในกลุ่มคนที่มียาได้น้อยมากขึ้น ข้อมูลเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมการออมเงินของคนไทยที่เปลี่ยนแปลงไปจากบทสัมภาษณ์ของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย³ ได้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการออมของคนไทยว่า “ในอดีตวัฒนธรรมการออมของคนไทยเริ่มจากออมก่อนใช้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจขยายตัว และเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจขึ้น ประชาชนจะได้รับผลกระทบไม่มากนัก แต่ปัจจุบันนิสัยของคนไทยเปลี่ยนไปทำให้เกิดปัญหาการใช้ก่อนออม”

¹สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ม.ป.ป., “การเปลี่ยนแปลงของประชากรและครัวเรือน จำแนกตามภาค พ.ศ. 2533 และ พ.ศ. 2543”, [ระบบออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.nso.go.th> (4 พฤษภาคม 2547).

²สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2546, “ประชากรโลก: ประชากรไทย”, [ระบบออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.nso.go.th> (4 พฤษภาคม 2547).

³คำอภิปรายของท่านผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล: มาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลและการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต”, **ไทยรัฐ** (19 มกราคม 2547), [ระบบออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.thairath.co.th> (11 พฤษภาคม 2547).

การสำรวจพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนทั่วประเทศของสำนักงานสถิติแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทย ในปี 2541 โดยครอบคลุมถึงตัวแปรทางด้านรายได้ รายจ่าย สินทรัพย์ และหนี้สิน ตลอดจนพฤติกรรมทางเศรษฐกิจสังคมต่าง ๆ พบว่า พฤติกรรมการออมมีการเปลี่ยนแปลง โดยรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.1 ระหว่างปี 2536-2541 ขณะที่รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.1 ในช่วงเวลาเดียวกัน มีผลทำให้การออมของครัวเรือนลดลงร้อยละ 27.6 ทั้งนี้การที่เศรษฐกิจเริ่มชะลอตัวตั้งแต่ปี 2540 และหดตัวมากขึ้นในปี 2541 สำหรับเงินออมส่วนใหญ่ในปี 2541 ยังเป็นการฝากเงินกับธนาคารถึงร้อยละ 88 สูงขึ้นกว่าร้อยละ 71 ในปี 2536 เมื่อพิจารณาการออมในรูปแบบกรมธรรม์ประกันชีวิตจะเห็นการลดลงค่อนข้างมาก โดยมีการลดลงในทุกภาคของประเทศนั้น การที่การออมในรูปแบบกรมธรรม์มีการลดลงนั้นเป็นเพราะผู้ที่ออมด้วยรูปแบบนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้สูง เมื่อรายได้เฉลี่ยที่แท้จริงลดลงในช่วงหลังวิกฤตการเงิน จึงทำให้ตัวเลขการออมลดลง สำหรับการออมในรูปแบบอื่นๆ เช่น การออมกับสหกรณ์และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม เมื่อสำรวจในด้านวัตถุประสงค์การออมพบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ออมเพื่อเก็บไว้ใช้ยามเจ็บป่วยหรือยามชราร้อยละ 42.5 เพื่อการศึกษาร้อยละ 16.5 และเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพร้อยละ 15.8⁴

จากข้อมูลการเปลี่ยนแปลงในด้านการดำรงชีวิตและพฤติกรรมการออมดังกล่าวทำให้มีผู้ที่ให้ความสนใจที่จะวางแผนการเงินเพื่ออนาคตหรือเพื่อใช้ในวัยชรา การวางแผนการออมเงินจึงเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจทำให้มองเห็นภาพทางการเงินของตนเอง ซึ่งในการสร้างแผนการออมเงินด้วยตัวเองนั้น ผู้วางแผนจะต้องมีพื้นฐานความรู้การคำนวณทางการเงินและจะต้องมีความรู้ทางคณิตศาสตร์ของการเงิน ซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ้งยากสำหรับบุคคลทั่วไป ทำให้การวางแผนการเงินไม่ได้รับความสนใจจากจากคนทั่วไป ยิ่งไปกว่านั้นหากข้อมูลสิ่งแวดล้อม (เช่น อัตราดอกเบี้ย) มีการเปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลให้แผนที่เคยวางไว้ต้องถูกแก้ไขใหม่ทั้งหมด ซึ่งเป็นเรื่องที่ใช้เวลาค่อนข้างมาก และปัจจุบันมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวางแผนทางการเงิน เช่น โปรแกรม Microsoft Money 2003⁵ โปรแกรม Retirement Savings Planner 2004⁶ เป็นต้น ซึ่งโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้มีการออกแบบที่ยืดหยุ่นต่อการใช้งาน แต่ผู้ใช้ต้องกรอกรายละเอียดข้อมูลส่วนตัวค่อนข้างละเอียด เช่น ชื่อสถาบันที่ใช้ในการจัดเก็บเงินออม เป็นต้น และมี

⁴ธนาคารแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป., “เอกสารพฤติกรรมการออมเงินของครัวเรือนใน 2 ทศวรรษที่ผ่านมา”, [ระบบออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.bot.or.th> (4 พฤษภาคม 2547).

⁵โปรแกรม Microsoft Money 2003, Deluxe, Version 11.0

⁶โปรแกรม Retirement Savings Planner 2004, Personal Edition, Version 2004

หน้าจอเพื่อใช้ในการกรอกข้อมูลค่อนข้างมากประมาณ 40 หน้าจอ ซึ่งเป็นการสร้างความยุ่งยากต่อการใช้งานสำหรับผู้ใช้อีกทั้งเมนูการใช้งานรวมถึงเครื่องช่วยในการอธิบายการใช้งานเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้ยากต่อการใช้งานของผู้ใช้ที่เป็นคนไทย ประกอบกับปัจจุบันในประเทศไทยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวางแผนทางการเงินยังไม่เป็นที่แพร่หลาย มีเพียงแต่การสร้างเว็บเพจเพื่อคำนวณเงินออมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่นเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (<http://www.sec.or.th>) เว็บไซต์ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนทหารไทยจำกัด (<http://www.tmbam.com>) เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่พบคือเมื่อผู้ใช้งานต้องการปรับเปลี่ยนแผนการออมเงินของตน ผู้ใช้จะต้องทำการกรอกรายละเอียดใหม่ เนื่องจากว่าระบบไม่สามารถทำการบันทึกจัดเก็บข้อมูลได้

จากปัญหาและความจำเป็นของการวางแผนการเงินดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษามีแนวคิดสนใจที่จะทำการศึกษา และทำการพัฒนาโปรแกรมต้นแบบเพื่อการวางแผนการออมเงินส่วนบุคคลให้แก่บุคคลทั่วไป เพื่อให้สามารถจัดทำแผนการออมเงินของตนเองได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาโปรแกรมต้นแบบเพื่อการวางแผนการออมเงินส่วนบุคคล

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้เกิดโปรแกรมต้นแบบเพื่อช่วยในการวางแผนการออมแก่บุคคลที่สนใจ
2. เป็นประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไปในการวางแผนการเงิน การจัดสรรเงินลงทุนและค่าใช้จ่ายให้เหมาะสมกับสถานภาพการดำเนินชีวิต
3. สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการพัฒนาในด้านอาชีพที่ปรึกษาทางด้าน
การวางแผนทางการเงิน (Financial Planning Advisor)

1.4 นิยามศัพท์

การพัฒนาโปรแกรม (Application Development) หมายถึง การวิเคราะห์ ออกแบบ ทดสอบและพัฒนาชุดคำสั่งสำหรับควบคุมการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ ตั้งแต่ระดับความคิด ไปจนถึงการนำไปใช้งาน เพื่อให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นนั้นสามารถทำงานได้ตามที่ผู้พัฒนาโปรแกรมต้องการ

โปรแกรมต้นแบบเพื่อการวางแผนการออมเงินส่วนบุคคล (Prototype Personal Saving Plan Software Application) หมายถึง โปรแกรมต้นแบบที่ทำการพัฒนาขึ้น เพื่อทำการคำนวณเงินออมส่วนบุคคลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยการประมาณ เพื่อให้ผู้ใช้งานมองเห็นภาพการเงินในอนาคตของตนเองได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved